

**Gener-juny
2024**

INFORME DE CONJUNTURA

Número 55

ÍNDEX

Semestre gener-juny del 2024

3 Introducció

5 Evolució dels principals sectors

6 Indústria

8 Construcció

10 Serveis

12 Comerç al detall

15 Turisme

17 Taules de resultats de les Enquestes de conjuntura

▪ Annexos

30 Distribució sectorial de la mostra (segons CAEA-2019)

32 Comerç al detall: Distribució de la mostra per tipologia de producte

La informació recollida en aquesta publicació es basa en les Enquestes de conjuntura que elabora la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra, així com en dades estadístiques procedents de fonts diverses: el Departament d'Estadística, la CASS, FEDA i el Col·legi Oficial d'Arquitectes d'Andorra.

Les Enquestes de clima empresarial s'han dut a terme durant el tercer trimestre del 2024 i han comptat amb la participació de 796 empreses dels sectors de la indústria, la construcció i els serveis. El marge d'error estimat de l'estudi és del 3,32%.

L'economia andorrana ha deixat enrere els extraordinaris ritmes d'expansió dels anys 2021 i 2022, motivats pel rebot postpandèmia, i a partir de l'any 2023 va iniciar una fase de creixement més sostenible, en línia amb el seu potencial, i seguint la tendència de les economies de l'entorn. En aquest context de moderació de l'activitat global, l'economia a Andorra ha mantingut una evolució positiva al llarg de la primera meitat de l'exercici del 2024. A més, ha continuat donant mostres de fortaleza i ha aconseguit seguir amb un creixement sòlid, malgrat el context macroeconòmic advers, marcat per una inflació a la baixa –però encara elevada–, per l'impacte de la pujada dels tipus d'interès, per la feblesa de l'àmbit europeu i per la inestabilitat geopolítica mundial. Segons les dades avançades pel Departament d'Estadística, el PIB real andorrà ha augmentat un 1,7% interanual durant el segon trimestre del 2024, un increment lleugerament inferior al del trimestre anterior (+1,9%). Aquesta dada, tot i ser moderada, és remarcable en termes comparatius, ja que s'aproxima a la mitjana del període 2018-2019 (+1,8%) i supera per quart any consecutiu el ritme de creixement de la zona euro.

Pel costat de la demanda, el dinamisme de l'economia andorrana s'explica principalment per dos elements clau: l'evolució favorable del consum privat –que s'ha beneficiat del vigor del mercat laboral i del creixement demogràfic, vinculat als fluxos migratoris– i, de manera destacada, l'excel·lent comportament del turisme, que continua registrant xifres rècord i es reforça com un pilar bàsic de l'impuls econòmic.

En efecte, tot i que l'avanç de l'ocupació s'ha moderat respecte al 2023, el mercat de treball ha continuat sent un dels principals factors dinamitzadors de l'activitat i, juntament amb la millora dels salaris, ha estat essencial per sostenir el consum de les llars. Concretament, el primer semestre del 2024 el nombre d'assalariats afiliats a la CASS s'ha situat de mitjana en els 45.246 treballadors, la qual cosa representa un nou màxim històric i un increment del 2,7% respecte al mateix període de l'any 2023. A més, el nombre de demandants en recerca de feina inscrits al Servei d'Ocupació s'ha estabilitzat en nivells mínims (329 persones de mitjana entre gener-juny del 2024), mentre que, per contra, les ofertes de treball sense cobrir s'han mantingut elevades, amb prop de 2.030 vacants. Aquest desequilibri posa de manifest la tensió existent en el mercat laboral.

En paral·lel, el descens gradual de la inflació i la recuperació progressiva del poder adquisitiu han ajudat, en menys mesura, a impulsar el consum privat. I també, en positiu, cal destacar l'evolució favorable de les exportacions de béns, així com la moderació dels costos energètics i la reducció de les tensions en les cadenes de subministrament a escala global, que han contribuït a facilitar un desenvolupament més favorable de l'activitat.

Per la seva part, el turisme continua aportant bones notícies i es consolida com un dels motors principals de l'economia. Un cop superats els nivells d'activitat previs a la pandèmia, i en un entorn de creixements més normalitzats, els indicadors turístics continuen sorprenent de manera positiva, després d'un any 2023 en què ja van ser excepcionals. En l'acumulat de gener a juny del 2024 han arribat a Andorra prop de 4,4 milions de visitants, el 4,1% més que ara fa un any, cosa que apunta a un nou rècord per al sector. És important remarcar la resiliència del turisme de proximitat i, de manera particular, el comportament molt dinàmic dels turistes procedents de mercats llunyans, que han millorat molt sensiblement els registres ja força elevats del 2023. A més, és positiu subratllar que hi ha hagut un augment important de l'activitat també fora de la temporada alta.

Des d'una òptica sectorial, la construcció ha mantingut un ritme d'expansió molt vigorós i ha seguit liderant el creixement durant la primera meitat de l'any 2024, malgrat l'ajust significatiu del mercat immobiliari i l'augment dels costos financers. Els serveis també han continuat amb un impuls notable i han contribuït de forma destacada a l'estímul de l'activitat econòmica, degut al seu elevat pes relatiu sobre l'economia. Dins el sector terciari, el creixement ha estat generalitzat per subsectors, però sobresurt especialment el dinamisme de les activitats financeres, professionals, tecnològiques i tècniques, i les relacionades amb l'educació i la sanitat. També els serveis vinculats a l'hoteleria i al turisme han seguit experimentant una demanda molt elevada i han actuat com a impulsors del creixement, encara que, com era d'esperar, el ritme s'ha moderat en comparació amb els forts augments del 2023. En canvi, el comerç minorista ha continuat mostrant un ritme d'avanç més aviat discret, pròxim a l'estancament, fet que posa en relleu un canvi en les prioritats de despesa de les llars, que aposten cada cop més pel benestar personal i les experiències d'oci i els viatges, en detriment del consum de béns. Finalment, la recuperació de la indústria es manté dèbil i més lenta que la del conjunt de l'economia, tot i haver-se beneficiat d'una tensió més reduïda en els preus energètics i de la millora en els aprovisionaments d'inputs bàsics.

La majoria de dades i indicadors disponibles per al 2024 continuen mostrant una tendència positiva al llarg del segon semestre de l'any, alhora que els resultats de la campanya d'estiu han estat novament excel·lents, amb rècord històric de turistes i pernoctacions. En aquest context, les perspectives per al conjunt de l'any 2024 apunten a la continuïtat del comportament expansiu de l'economia andorrana, amb un ritme de creixement que es podria situar per sobre de l'esperat a principis d'any (+1,8%).

Entre els aspectes que fan preveure aquesta evolució positiva de l'economia hi ha el manteniment de la fortalesa del mercat de treball, la moderació gradual de la inflació i les condicions més favorables de finançament, que afavoriran un millor comportament del consum i de la inversió. Un altre element important de suport per a l'activitat andorrana és l'evolució de les economies veïnes, i en particular d'Espanya, que serà l'economia avançada que més creixi aquest any, segons estimacions de l'FMI (+2,9%). Per contra, els principals riscos a la baixa sobre l'activitat són l'elevada incertesa geopolítica (nou rumb polític als EUA, una potencial guerra comercial i una possible escalada dels conflictes bèl·lics, que podrien afectar mercats i preus), la persistència d'una inflació subjacent elevada que alenteixi la baixada de tipus d'interès i la feblesa de l'entorn global i europeu.

En paral·lel, d'acord amb les enquestes de clima empresarial de la Cambra de Comerç, les expectatives es mantenen optimistes en tots els sectors d'activitat, amb una evolució de la marxa dels negocis que tendirà a millorar de manera generalitzada, tot i que a un ritme moderat. Per sectors, es preveu que la construcció i els serveis continuaran impulsant el creixement.

Tot plegat apunta que l'economia andorrana podrà seguir allargant el seu cicle de creixement durant l'any 2025, a un ritme moderat, amb la hipòtesi que les incerteses geopolítiques no vagin més enllà i no afectin greument la inflació i el creixement europeus.

Quant als factors que incideixen negativament sobre l'activitat, l'enquesta posa de manifest els problemes de disponibilitat de personal, especialment en l'hoteleria, en què la meitat de les empreses del sector afirmen que tenen dificultats per cobrir les vacants de feina. Aquesta problemàtica encara és més acusada en la construcció, amb el 80% de les empreses que es veuen perjudicades per la manca de mà d'obra (7 punts percentuals més que fa sis mesos). Igualment, l'encariment de subministraments i materials segueix afectant un nombre elevat de negocis, el 52,1% del total, malgrat que cal remarcar que la seva incidència ha disminuït respecte al semestre anterior. En paral·lel, la preocupació per l'augment dels costos d'explotació s'ha moderat una mica, però encara es percep com un obstacle important: el 40,3% del total d'empreses enquestades assenyalen que l'increment dels costos operatius dificulta el desenvolupament de la seva activitat, una proporció que s'eleva fins al 60% en el subsector de transport i emmagatzematge i fins al 69,2% en el cas de l'hoteleria. D'altra banda, la falta de materials o els retards en els proveïments han tingut, en general, una afectació més baixa en les empreses, però tot i així continuen sent notables en el sector de venda i reparació de vehicles, en què 5 de cada 10 negocis es veuen encara limitats per aquesta circumstància. Finalment, es constata que la pujada dels tipus d'interès ha tingut un impacte limitat en les empreses, ja que només una petita proporció, el 8% del total, ha mostrat preocupació per les dificultats d'accés al finançament extern.

En l'etapa econòmica actual, per consolidar i incrementar el creixement potencial de la nostra economia és fonamental impulsar polítiques públiques que fomentin un teixit productiu més competitiu i resiliència. Per aconseguir-ho, cal centrar els esforços en àmbits en què hi ha més marge de millora, com la transformació digital, la inversió en recerca i innovació, i el desenvolupament de competències dels treballadors, elements clau per fer més eficient i productiva l'economia. A més, és imprescindible simplificar les traves burocràtiques, fomentar l'emprenedoria i ajustar l'oferta educativa a les necessitats canviants del mercat laboral. Les pimes necessiten suport i incentius per accelerar la integració de tecnologies digitals en els seus processos productius i organitzatius. En aquest sentit, el Programa de digitalització destinat a empreses (PDE), impulsat per Andorra Digital en col·laboració amb Andorra Business i la Cambra de Comerç, és una eina molt valuosa per permetre a les empreses avançar en el camí cap a la digitalització. En paral·lel, la Cambra de Comerç està desenvolupant formacions en matèria d'intel·ligència artificial (IA) i altres eines digitals, per donar a les empreses solucions pràctiques que permetin millorar l'eficiència i innovar en els seus processos. També és una bona notícia la creació, per part d'Andorra Business, d'una nova línia d'ajuts per incentivar projectes de recerca i innovació. Tanmateix, és important que aquestes accions es complementin amb altres mesures addicionals de suport a les empreses, com per exemple millorar els instruments fiscals per promoure la innovació i la digitalització, així com la formació en aquests àmbits, i facilitar l'expansió internacional a través de la incorporació de tecnologies digitals per garantir transaccions eficients i una adaptació òptima a les necessitats del mercat global, entre altres aspectes.

SEMESTRE GENER-JUNY DEL 2024

Evolució dels principals sectors

Indústria
Construcció
Serveis
Comerç al detall
Turisme

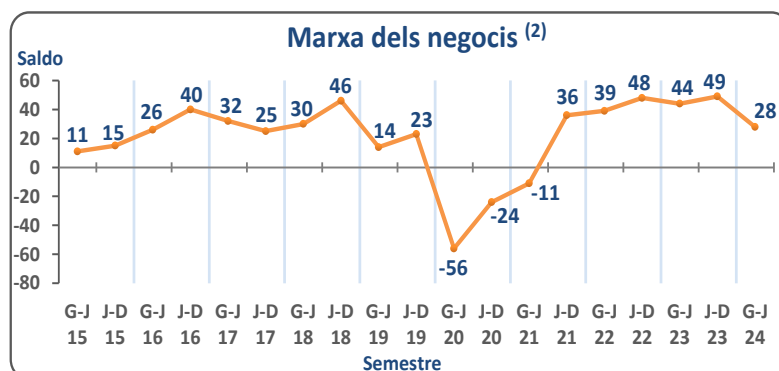
INDÚSTRIA

A partir de l'any 2023, amb la correcció dels preus de l'energia i l'alleujament dels colls d'ampolla en les cadenes de subministrament, **la indústria va iniciar una millora molt gradual de l'activitat, però la seva evolució es manté feble i menys favorable que la de la resta de grans sectors econòmics.**

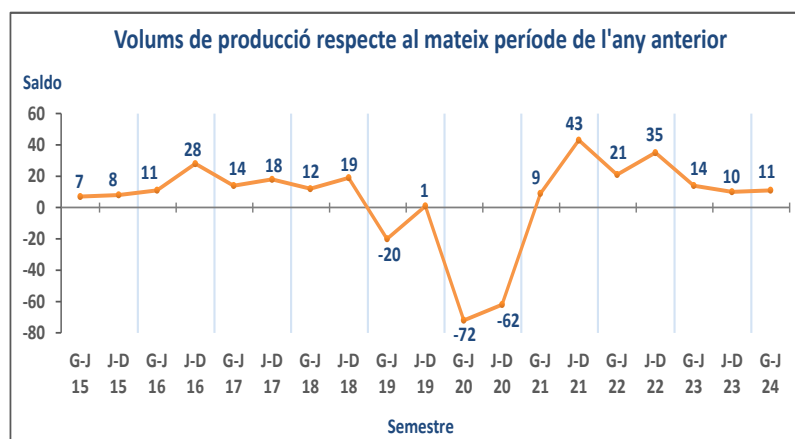
A més, **la informació disponible per al primer semestre del 2024 continua oferint senyals contradictoris, cosa que impedeix parlar d'una recuperació sòlida en el sector.** Així, mentre que el VAB ha experimentat una nova contracció, altres indicadors de confiança i d'activitat –com l'ocupació, les exportacions, els establiments i el consum d'energia– han mantingut una trajectòria positiva, però amb un creixement més moderat que en el 2023.

En detall, d'acord amb les dades avançades publicades pel Departament d'Estadística, la indústria és l'únic sector que ha mostrat una evolució negativa del **VAB real**, amb descensos interanuals del -2,4% i del -1,4% en el primer i el segon trimestres del 2024, respectivament. En canvi, en positiu, destaquen les bones xifres de creació d'ocupació: **els assalariats** han crescut un 2,2% en l'acumulat fins al juny del 2024, un augment la meitat d'intens que el del primer semestre de l'any passat, però que s'ha traduït en un nou màxim d'afiliacions a la CASS (1.866 treballadors de mitjana). Igualment, s'han registrat increments modestos del **nombre d'establiments** (+0,7%) i del **consum d'energia** (+0,2%). D'altra banda, **les exportacions de béns¹** (a preus corrents), tot i veure's afectades per l'alentiment de l'entorn global, han crescut un 4,6% en el període gener-juny del 2024, fins als 98,1 milions d'euros (el valor exportat més alt de la sèrie històrica disponible, des de l'any 1993).

En paral·lel, els indicadors de sentiment empresarial recollits en l'Enquesta de conjuntura de la Cambra mantenen un to positiu i indiquen que la recuperació segueix avançant, tot i que a un ritme més lent del que s'esperava mesos enrere.

Així, les empreses han continuat fent una valoració favorable de **la marxa dels negocis** en el primer semestre del 2024, si bé el nivell d'optimisme s'ha situat bastant per sota de la mitjana dels darrers dos anys. En concret, el 43% ha considerat que la situació dels negocis ha estat bona, davant d'un 15% que l'ha valorat negativament. Com a resultat, el saldo que indica la diferència de respostes positives i negatives s'ha situat en +28 punts, un valor netament inferior al registrat un any enrere (+44 punts). Cal remarcar, però, que si bé és veritat que els senyals de desacceleració són clars, aquesta disminució significativa dels nivells de confiança també pot estar influïda en part per una variació en la formulació de la pregunta aquest semestre, que pot haver condicionat a la baixa el grau d'optimisme respecte a altres períodes.

En opinió dels empresaris, **la xifra de facturació** s'ha estabilitzat en comparació amb el semestre anterior i ha augmentat una mica respecte als mateixos mesos de l'any 2023.

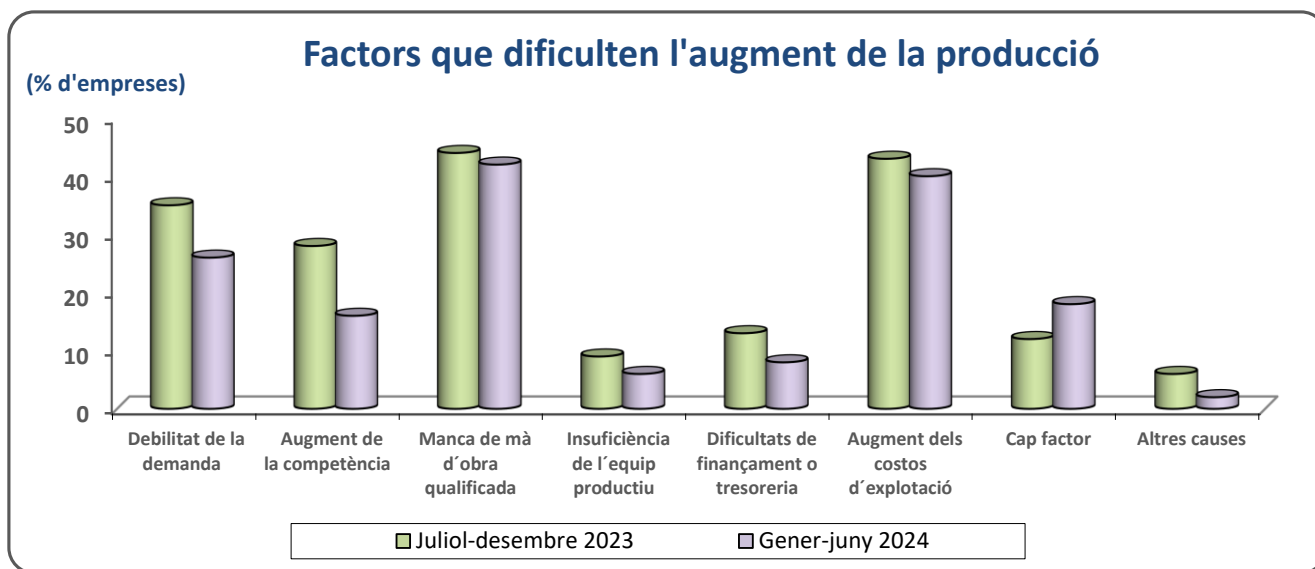
Si es té en compte l'evolució de **la producció**, la millora de l'activitat també ha estat molt modesta. Així, per setè semestre consecutiu, s'ha produït un creixement interanual dels volums de producció, però aquest increment ha estat molt contingut, en línia amb els registres de l'any 2023; aquest fet confirma el dèbil impuls de la recuperació industrial.

En un context global que es preveu encara complex i incert per al sector, les perspectives empresarials per a la segona meitat de l'any 2024 es mostren prudents, i en general no són tan optimistes com les apuntades el 2023.

Tot i això, s'espera que **la situació dels negocis** en la indústria segueixi millorant, si bé dins d'una tònica encara de baixa activitat.

Les empreses també avancen un augment molt moderat de **la xifra de vendes** en termes interanuals i un comportament una mica menys dinàmic de **l'ocupació de personal** en el sector.

El principal obstacle que perjudica el desenvolupament de l'activitat industrial continua sent **l'encariment dels subministraments i materials**, amb el 72,5% d'empreses que l'han assenyalat (un percentatge molt similar al del semestre anterior). **La manca de mà d'obra qualificada** – que han esmentat el 42% de les indústries– i **l'augment dels costos d'explotació** –mencionat pel 40%– també segueixen dificultant de manera significativa la marxa dels negocis, per davant d'altres limitacions com ara **la debilitat de la demanda** (26%), que a més perd rellevància respecte al semestre anterior. En l'àmbit de la logística i l'aprovisionament, **els problemes vinculats al transport** es mantenen amb una afectació encara elevada: el 41% de les empreses es mostren preocupades pels retards en els lliuraments i pel cost elevat del transport; en canvi, **les dificultats d'abastiment o falta d'estocs** han reduït notablement la seva incidència, fins al 16% (des del 28% del semestre anterior).

¹ No es considera el sector d'objectes d'art, de col·lecció i d'antiguitats, que va registrar un increment extraordinari el 2022 i el 2023 que desvirtua el resultat global.

² Pel que fa a l'evolució de la marxa dels negocis, els resultats del semestre gener-juny del 2024 no són estrictament comparables amb els de la sèrie històrica, a causa d'una variació en la formulació de la pregunta, que pot haver provocat un biaix en les respostes.

Saldo: Diferència de respostes extremes (positives i negatives), en percentatge.

CONSTRUCCIÓ

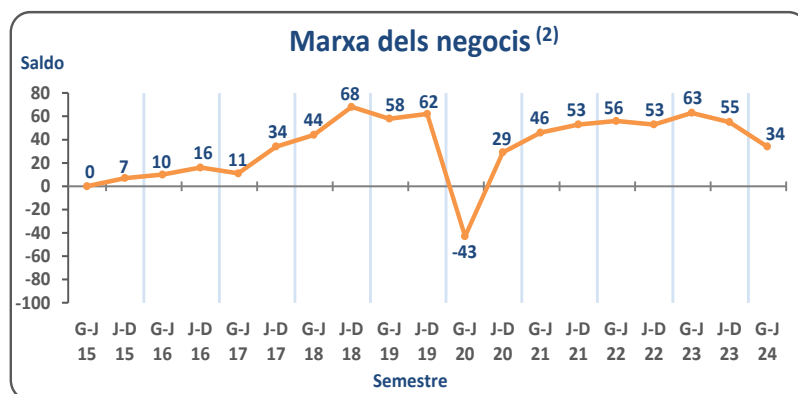
El sector de la construcció registra novament els resultats sectorials més positius de la conjuntura actual i es manté així com un ferm puntal del creixement econòmic a Andorra.

El dinamisme de l'activitat se sustenta principalment en l'edificació residencial, que concentra un volum elevat d'obra nova en execució i una demanda d'habitatges que es manté sòlida, **gràcies a la inèrcia positiva del mercat de treball, a l'augment de la població i al vigor de la demanda estrangera**. A més, les iniciatives d'obra pública destinades a incrementar l'oferta d'habitatge assequible també aporten un impuls significatiu a l'activitat.

L'anàlisi de la majoria d'indicadors disponibles del sector corrobora que la construcció ha reforçat la seva expansió el primer semestre del 2024. El VAB real ha mostrat un creixement interanual molt notable (+8,1% el primer trimestre de l'any i +6,6% el segon trimestre), per sobre de la mitjana del període 2022-2023. En la mateixa línia, **el nombre d'assalariats** ha accelerat el ritme de creixement, fins al +7,8%, respecte al mateix període d'un any abans (+3,1%).

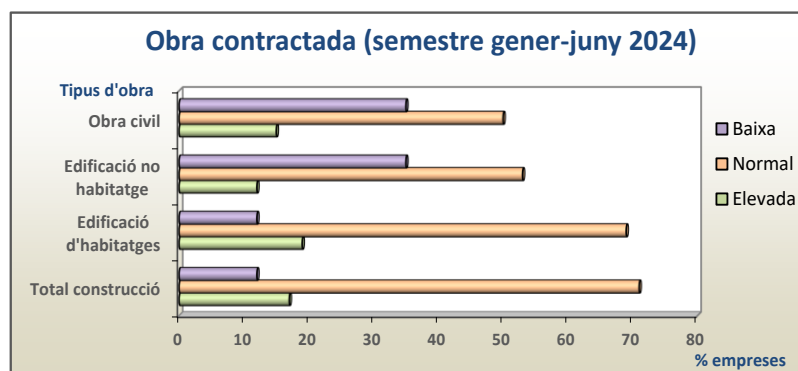
Pel costat de la demanda, els indicadors ofereixen senyals mixtos, però encara denoten un volum d'activitat elevat. En concret, en l'acumulat fins al juny del 2024, **els metres quadrats visats** s'han més que doblat respecte al mateix semestre del 2023 (+126,3%) i **el nombre d'hipoteques constituïdes per a ús residencial** s'ha incrementat el 15,8% interanual. En canvi, alguns indicadors han registrat una evolució menys favorable. D'una banda, **les importacions de materials de la construcció** han sofert un alentiment en termes corrents (-0,6%), en part a causa de l'abaratiment de preus. De l'altra, el ritme de compravendes ha disminuït notablement, en un context en què l'augment dels tipus d'interès i els preus elevats han frenat la demanda al mercat

immobiliari. En concret, **el nombre total d'habitatges¹** transmesos ha retrocedit el 20,4% interanual i ja acumula tres semestres consecutius de caigudes, després dels alts nivells del 2022.

L'Enquesta de clima empresarial de la Cambra de Comerç també confirma la bona dinàmica de la construcció, tot i que **es comencen a detectar alguns signes de moderació en els nivells de confiança**.

Així, les constructors han continuat fent una valoració bastant optimista de **la marxa dels negocis**, si bé no ha estat tan favorable com l'apuntada el semestre anterior: el saldo de les respostes positives menys les negatives s'ha situat en +34 punts, un valor inferior al nivell mitjà del 2023 (+59 punts). En aquest cas concret, no es pot descartar, però, que la notable caiguda del nivell d'optimisme respongui, en certa manera, a un canvi en la formulació de la pregunta, fet que podria haver influït en les percepcions.

Igualment, **el volum d'obra executada** ha tendit a estabilitzar-se en el període gener-juny del 2024, després de sis semestres consecutius d'intens creixement. Aquest mateix comportament es reflecteix en **la facturació**, que ha continuat en valors semblants als del mateix període de l'any anterior.

El volum d'obra contractada ha desaccelerat el ritme d'avanç, a causa sobretot d'una contenció de la contractació en el **segment de l'habitatge**, que, tot i mantenir-se com el principal motor de l'activitat, ha perdut una mica d'impuls. Els motius d'aquesta moderació són el deteriorament econòmic global i els costos més alts de finançament, que suposen una barrera per a possibles compradors amb menys capacitat econòmica. Quant a la resta de branques, tant **l'edificació no residencial** com **l'obra civil** han mostrat una recuperació respecte al semestre anterior, però en ambdós casos el volum de contractacions ha seguit per sota de les expectatives del sector.

Les perspectives empresarials per a la segona meitat de l'any 2024 indiquen que la construcció mantindrà un creixement notable, però amb una tendència a la desacceleració gradual de l'activitat cap a nivells més sostenibles.

Les empreses preveuen una millora de **la marxa dels negocis**, si bé menys intensa que en el semestre anterior, i un increment moderat de **la facturació** i dels **nivells d'ocupació**.

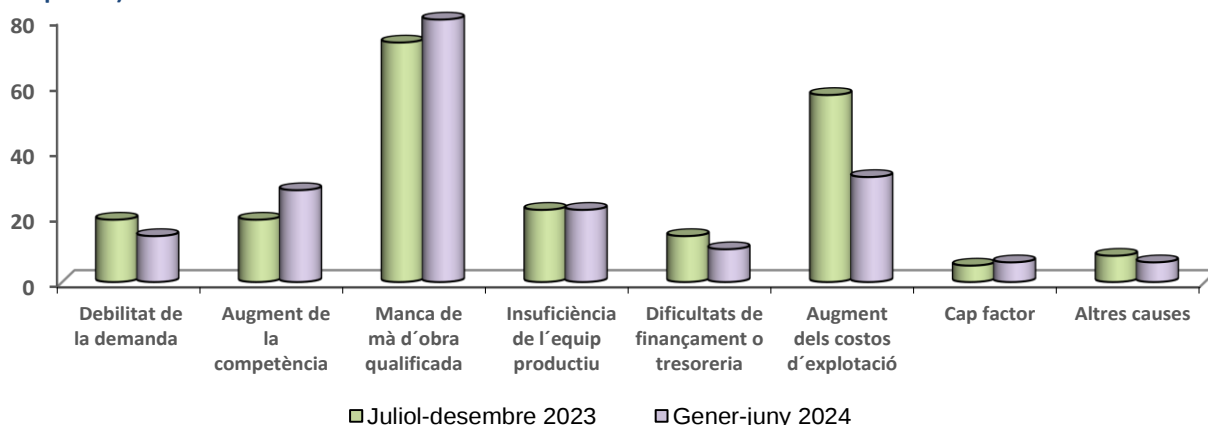
Pel que fa a **l'obra contractada**, els empresaris assenyalen un alentiment en el ritme de contractacions, atribuït principalment a les suspensions temporals de llicències de construcció, mentre es revisen els POUP i s'elaboren els estudis de càrrega, així com a la incertesa reguladora entorn del mercat immobiliari.

Per tipus d'obra, **el subsector d'habitatges** seguirà sent la branca més dinàmica de l'activitat, però moderarà el seu avanç respecte als elevats registres dels semestres anteriors. També s'espera una certa recuperació de **l'obra pública**, que anirà guanyant protagonisme com a factor dinamitzador. En aquest sentit, cal recordar que el Pressupost del Govern del 2024 estableix un 52% més d'inversió real respecte al 2023 fins a la xifra de 67,39 milions d'euros, dels quals 30,5 milions es corresponen amb la compra i la reforma dels immobles destinats a crear un parc públic d'habitatges a preu assequible.

Finalment, les empreses han expressat la seva preocupació per factors conjunturals que continuen afectant el desenvolupament de la seva activitat. **La manca de mà d'obra** –assenyalada pel 80% de les empreses enquestades– s'ha convertit en el principal obstacle que limita la bona marxa dels negocis, per davant de **l'encariment dels materials i les primeres matèries**, que ha disminuït la seva incidència fins al 71% (gairebé 8 punts menys que en el semestre passat). **Les dificultats de transport**, amb un 50% d'afectació, són el tercer factor més esmentat, mentre que **l'augment dels costos d'explotació i els problemes d'aprovisionament**, amb un 32%, tenen un impacte més baix segons les empreses.

Factors que dificulten l'augment del volum d'obra executada

(% d'empreses)

Nota: A partir de l'any 2024 s'amplia la mostra de l'Enquesta de conjuntura, amb la incorporació de les activitats 41.1. *Promoció immobiliària* i 43. *Activitats especialitzades de la construcció*, segons la Classificació d'activitats econòmiques (CAEA-2019).

¹ Inclou: Pis, habitatge unifamiliar i edifici.

² Pel que fa a l'evolució de la marxa dels negocis, els resultats del semestre gener-juny del 2024 no són estrictament comparables amb els de la sèrie històrica, a causa d'una variació en la formulació de la pregunta, que pot haver provocat un biaix en les respostes.

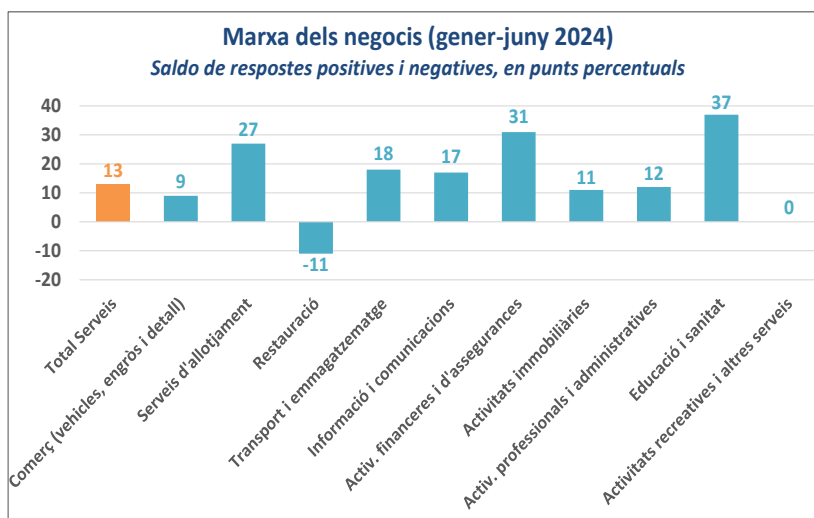
Saldo: Diferència de respostes extremes (positives i negatives), en percentatge.

SERVEIS

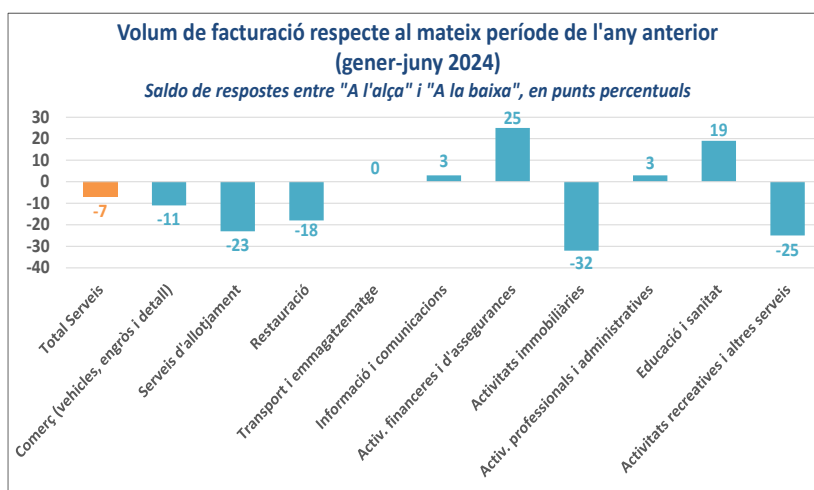
Els serveis són el sector que més està contribuint a l'expansió de l'activitat econòmica a Andorra, tant pel seu pes rellevant sobre l'economia com pel fet de mantenir un creixement destacat i sòlid, malgrat el deteriorament del context econòmic global.

Ara bé, des de l'any 2023 el ritme d'avanç s'ha desaccelerat de manera notable, en comparació amb els dos anys anteriors, en gran part perquè el dinamisme dels serveis vinculats al turisme ha anat perdent intensitat, lògicament, a mesura que les xifres es normalitzaven després de la forta recuperació postpandèmica.

Durant la primera meitat de l'any 2024 els principals indicadors econòmics del sector han seguit amb un to expansiu, però de perfil més moderat que en el 2023. En termes de **VAB real**, l'evolució de l'activitat en el conjunt dels serveis ha anat de més a menys, amb un augment de l'1,8% interanual el primer trimestre del 2024 i de l'1,3% el segon. Per agrupacions sectorials, les Activitats financeres, immobiliàries, professionals i tècniques han liderat el creixement, amb un augment del VAB del +2,2% el segon trimestre del 2024. En canvi, la branca d'Administració pública, educació, sanitat, serveis socials i personals ha presentat un progrés més moderat, del 0,8%, seguit pel subsector de Comerç, hostaleria, transport i TIC, que ha crescut un 0,6%. En paral·lel, en el període gener-juny del 2024 la mitjana d'assalariats en el sector serveis ha arribat a un nou màxim de 38.940 persones, un 2,2% més que en el mateix semestre de l'any 2023, alhora que el nombre d'establiments s'ha incrementat un 5,7%, fins als 11.270; en ambdós casos es tracta d'augmentos encara significatius, si bé inferiors als del 2023, i que han estat impulsats principalment per les activitats tecnològiques, els serveis empresarials i l'educació.

Els resultats de l'Enquesta de clima empresarial de la Cambra també reflecteixen una evolució positiva del sector serveis, si bé s'aprecien disparitats rellevants a escala subsectorial. Abans de detallar-ne les conclusions, és important assenyalar que aquesta és la primera edició de l'enquesta en què s'analitza el conjunt del sector serveis. Com a conseqüència, no es poden establir comparacions històriques, però tanmateix ofereix una perspectiva més àmplia i representa una base inicial per al seguiment futur del sector.

La percepció dels empresaris sobre la marxa dels negocis ha estat en general satisfactòria: prop d'un terç de les empreses enquestades –el 31% del total– l'han qualificat de favorable, mentre que l'opinió contrària ha estat amb diferència la menys destacada (amb un 18% que l'han valorada negativament). Això determina un saldo de respostes positives i negatives de +13 punts.

Per subsectors, **la majoria de branques de serveis han mostrat una evolució favorable dels negocis, a excepció només del ram de la restauració, que ha estat l'únic que ha reflectit un clima dels negocis pessimista** (amb un saldo de -11 punts).

En canvi, entre els subsectors que han registrat una dinàmica més positiva destaquen **les activitats financeres i d'assegurances, l'educació i la sanitat, els serveis d'allotjament i de transport** –impulsats pel bon comportament del turisme–, **les activitats tecnològiques i el comerç a l'engròs**.

Paral·lelament, **la xifra de facturació global** ha disminuït lleugerament respecte als dos semestres anteriors. Ara bé, l'anàlisi per branques evidencia també una notable heterogeneïtat entre les diferents àrees d'activitat.

En termes interanuals, la davallada de la xifra de vendes ha estat especialment apreciable en el subsector **immobiliari, les activitats recreatives, el comerç detallista i l'hoteleria (allotjament i restauració)**; en aquest darrer subsector el descens s'ha degut, en gran mesura, al fet que la comparació s'ha efectuat

amb els registres ja molt elevats del 2023. Per contra, les úniques branques que han presentat un increment interanual de la facturació han estat la d'**activitats financeres i d'assegurances** i la d'**educació i sanitat**. Pel que fa a la resta de subsectors, el volum de facturació s'ha mantingut pràcticament estable respecte als registres d'un any abans.

Les previsions empresarials de cara als propers mesos indiquen que l'activitat del sector serveis es mantindrà dinàmica, amb unes taxes de creixement força similars a les actuals.

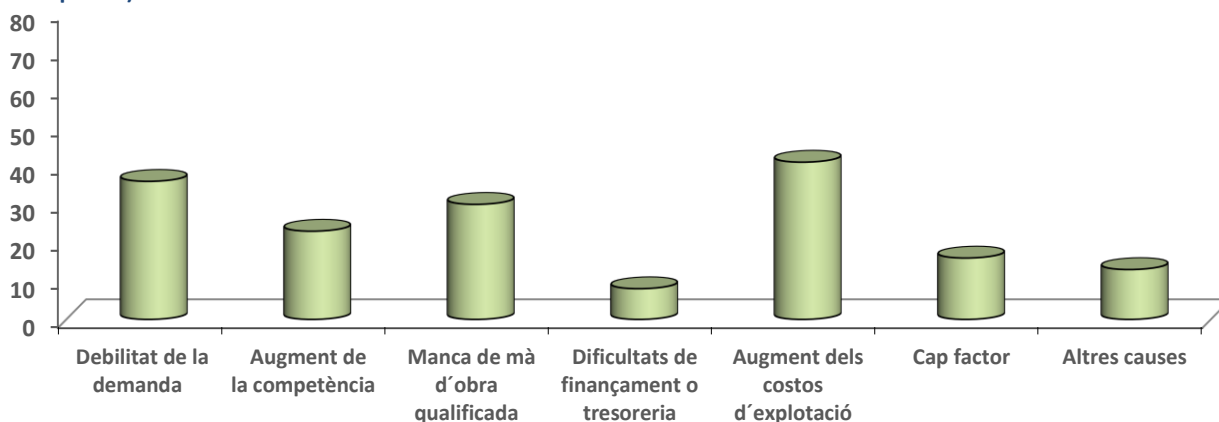
En opinió de les empreses, **la marxa dels negocis** tendirà a millorar en la majoria de branques i s'anticipa un augment moderat de **la xifra de vendes** i una estabilització dels **nivells d'ocupació** en el sector.

Entre els factors que limiten la bona marxa de l'activitat, destaca **l'encariment dels productes i dels subministraments** –esmentat pel 49% de les empreses–, seguit de **l'augment dels costos d'explotació** (el 41%) i de **la debilitat de la demanda** (el 36%). Per darrere d'aquests obstacles se situa **la manca de personal qualificat**, que afecta el 30% del total d'empreses de serveis. Tanmateix, aquesta problemàtica és especialment severa en l'àmbit de la restauració, en què gairebé dos terços dels establiments (el 64%) declaren tenir dificultats significatives per contractar treballadors amb el perfil adequat.

Factors que dificulten la millora de la marxa dels negocis

Semestre gener-juny del 2024

(% d'empreses)

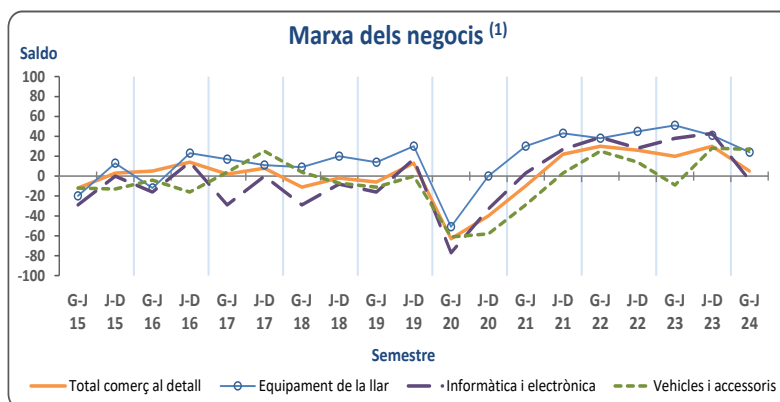
COMERÇ AL DETALL

El comerç minorista, tot i que ha tingut el suport del bon comportament del mercat de treball, la contenció de la inflació i el dinamisme del turisme, no ha aconseguit consolidar una reactivació clara de l'activitat el primer semestre del 2024.

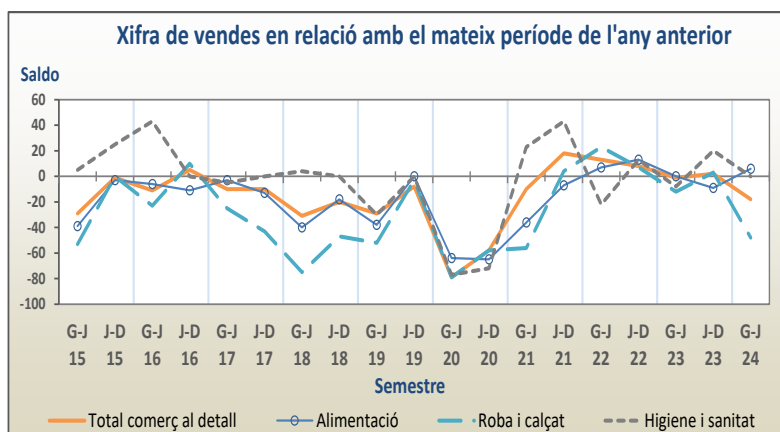
El sector continua notant la competència que suposa el fort creixement de les vendes en línia, així com l'impacte dels canvis d'hàbits i de preferències dels consumidors, que s'orienten cada cop més al consum de serveis (experiències d'oci, viatges o gastronomia) i a una clara priorització del factor preu. Tanmateix, malgrat que els resultats han estat discrets, el sector del *retail* ha sabut resistir davant les dificultats econòmiques del moment i l'ajust de la demanda, en un entorn en què les llars tendeixen a reduir compres innecessàries per atendre despeses bàsiques més cares (com ara els lloguers, els aliments, etc.).

L'ocupació en el sector del comerç al detall ha posat fi a quatre semestres consecutius de creixement i ha retrocedit un 1,5% interanual en els primers sis mesos de l'any 2024, fins als 5.337 assalariats. Per contra, en el mateix període **el nombre d'establiments** s'ha mantingut pràcticament estancat (+0,4%) i **les importacions de mercaderies (excloent-ne els carburants)**, un bon indicador de l'activitat comercial, han registrat un creixement discret de l'1,1%, molt per sota de l'11,9% d'un any enrere.

Segons l'Enquesta de conjuntura de la Cambra, **els comerciants mostren un optimisme molt moderat en relació amb l'evolució dels seus negocis i en conjunt indiquen una certa estabilització de la situació comercial** el primer semestre del 2024, després del repunt de vendes derivat de la recuperació postpandèmica.

En concret, les opinions dels empresaris sobre **la marxa dels negocis** han mostrat un clima positiu per sisè semestre consecutiu; ara bé, el saldo de les respostes optimistes menys les pessimistes s'ha situat aquest semestre molt a prop del nivell d'equilibri (+5 punts), en contrast amb els dos anys anteriors, en què les valoracions positives eren molt més predominants (en el període 2022-2023 el saldo se situava de mitjana en +27 punts). Convé matisar que malgrat que altres indicadors de confiança de l'enquesta també assenyalen un alentiment de l'activitat del *retail*, el notable descens del grau d'optimisme aquest semestre pel que fa a la marxa dels negocis podria haver-se vist accentuat, en part, per una modificació en la redacció de la pregunta, que ha pogut provocar un cert biaix en les respostes.

Des d'una perspectiva sectorial, es constata una millora dels negocis en el subsector de **vehicles i accessoris**, que ha registrat un repunt de l'activitat en relació amb un any enrere, si bé dins un nivell encara poc satisfactoris. En aquesta direcció apunten **les matriculacions de vehicles**, que en l'acumulat fins al juny del 2024 han moderat la caiguda respecte al semestre anterior (malgrat que la davallada és del

-12,6% interanual), però encara se situen lluny de les xifres del 2019 (un -14,3% per sota).

D'altra banda, en el vessant més positiu se situa el segment d'**equipament de la llar**, que es consolida com la branca més dinàmica del comerç en l'etapa postcovid, tot i començar a mostrar alguns signes de moderació. En menys mesura, però també dins un context més favorable, hi ha els segments d'**higiene i sanitat** i d'**alimentació**, amb uns resultats comparativament més satisfactoris que la mitjana del comerç.

En sentit contrari, destaca el clima pessimista del ram de **roba i calçat**, que ha patit una caiguda significativa de l'activitat aquest semestre, després de la millora registrada els dos anys anteriors. I també cal remarcar la pèrdua d'embranchada de **la informàtica i l'electrònica**, a causa, en part, d'un cert ajust de la demanda, després del fort creixement associat a l'impuls digital en el context postcovid. La resta de subsectors del comerç s'han mogut en una línia més estable.

En paral·lel, **la xifra de vendes global** ha trencat la tònica d'estabilitat observada des de finals del 2022 i ha registrat una caiguda tant en relació amb el semestre anterior com respecte als mateixos mesos de l'any 2023.

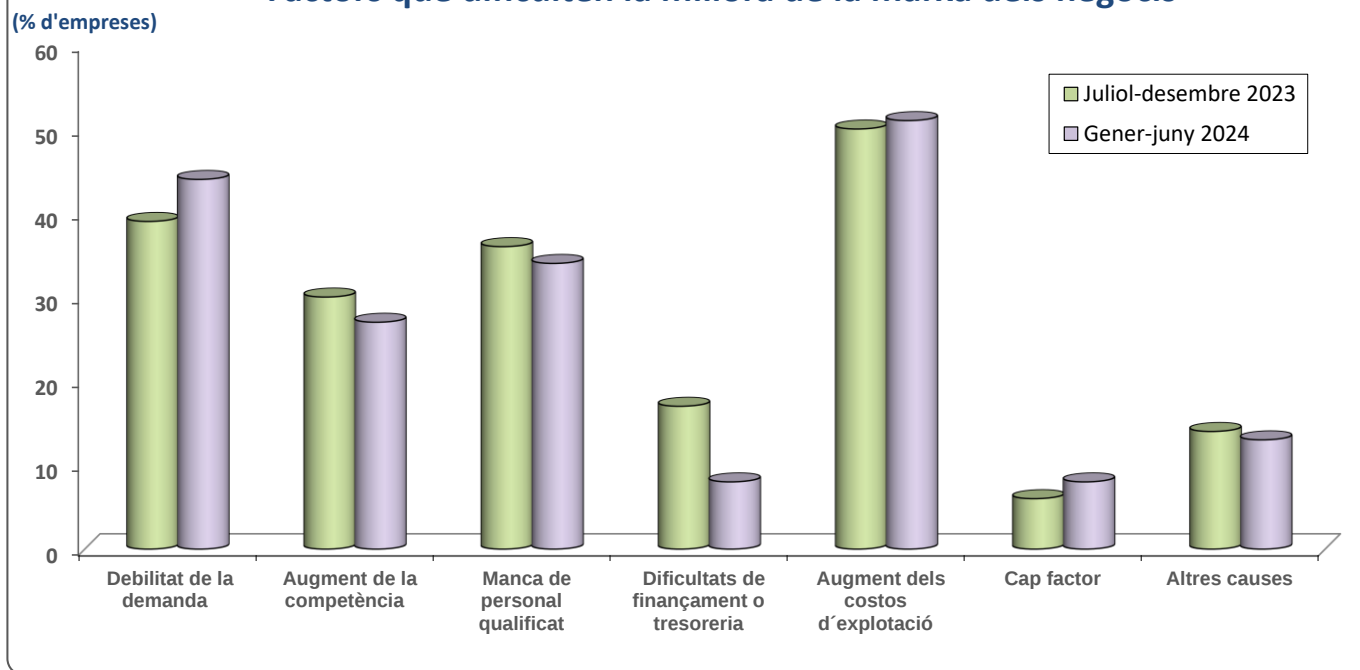
Per subsectors, el descens interanual de les vendes s'ha concentrat principalment en les branques d'**informàtica i electrònica**, en l'epígraf d'**altres comerços** i, de manera particularment intensa i generalitzada, en el ram de **roba i calçat**, en què 7 de cada 10 comerços han indicat uns volums de facturació inferiors als d'un any enrere. Pel que fa a la resta de subsectors, en termes generals, s'ha aconseguit mantenir un nivell de vendes molt semblant al d'ara fa un any.

Les perspectives empresarials segueixen sent moderadament optimistes, sense evidenciar una millora substancial de la situació comercial; de fet, més aviat apunten a la continuïtat d'un escenari d'estabilitat durant els pròxims mesos, en un context en què la recuperació del consum de béns continuarà sent molt continguda.

Els comerciants anticipen una evolució una mica més favorable dels **negocis** i també una tendència més positiva de **la xifra de vendes** en els darrers mesos de l'any, amb el suport d'esdeveniments com ara el Shop in Andorra Festival i l'impuls característic de la campanya de Nadal, que tradicionalment concentra una part important de les vendes anuals. Finalment, en línies generals, **el personal ocupat** mostrarà un comportament força estable en la majoria de comerços.

Entre els factors que dificulten la bona marxa de l'activitat, **l'encariment dels preus dels productes i subministraments** i **l'augment dels costos d'explotació** es mantenen com els principals focus de preocupació dels comerciants, amb el 67% i el 51%, respectivament, d'empreses que l'han assenyalat. Per darrere d'aquests obstacles se situen **els problemes de transport** (el 44% del total) i **la debilitat de la demanda**, que guanya rellevància respecte als quatre semestres anteriors i ja preocupa 4 de cada 10 comerços.

Factors que dificulten la millora de la marxa dels negocis

¹ Pel que fa a l'evolució de la marxa dels negocis, els resultats del semestre gener-juny del 2024 no són estrictament comparables amb els de la sèrie històrica, a causa d'una variació en la formulació de la pregunta, que pot haver provocat un biaix en les respostes.

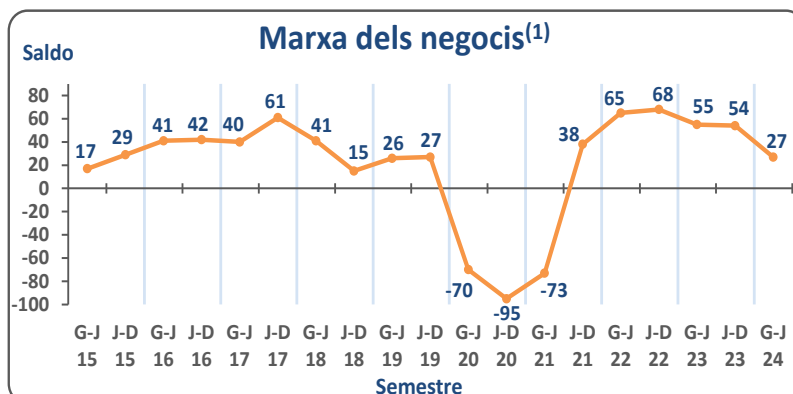
Saldo: Diferència de respostes extremes (positives i negatives), en percentatge.

TURISME

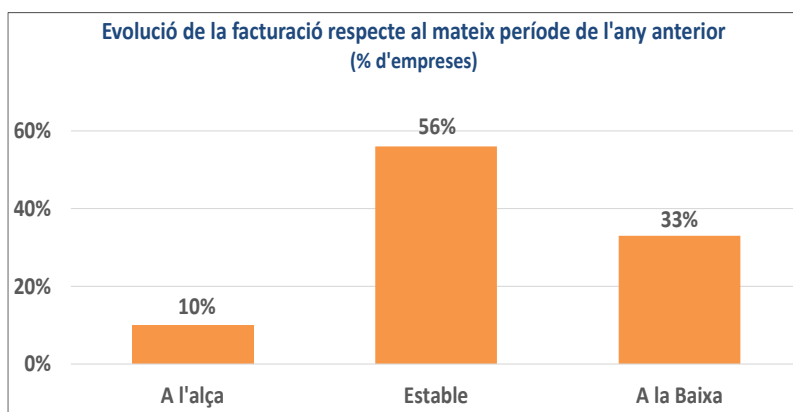
Després de la intensa recuperació viscuda el 2022 i d'un any 2023 també excepcional, **el sector turístic continua registrant nivells d'activitat històricament elevats.**

Així, durant la primera meitat de l'any 2024 **els indicadors de demanda turística s'han mantingut dinàmics i han seguit marcant xifres rècord; ara bé, com era previsible, dins una tendència a la moderació dels ritmes de creixement cap a valors més sostenibles.**

En els sis primers mesos del 2024, van arribar a Andorra prop de 2 milions de **turistes**, l'1,7% més que en el mateix període de l'any 2023 (1,97 milions), cosa que representa un màxim de la sèrie en aquest semestre. Aquesta bona dada s'ha basat de nou en el dinamisme del turisme de proximitat (espanyols i francesos) i en el fort impuls del turisme de més llarga distància, que ha superat per primer cop la barrera dels 500.000 turistes (542.082), una xifra mai vista fins ara i que és aproximadament el doble del registre de l'any 2019. Tot plegat s'ha traduït en un increment de **les pernoctacions hoteleres** (hotels i apartaments) del 0,8% el primer semestre del 2024, fins a assolir la dada de 3,71 milions, la més elevada de la sèrie disponible, des de l'any 2011. Un altre factor positiu que cal destacar és **la tendència cap a una desestacionalització gradual de la demanda:** el creixement de visitants ha estat especialment significatiu en els mesos de temporada baixa (+8,7% interanual en el període de maig a juny), amb xifres rècord tant de turistes com d'excursionistes, i amb un volum total de pernoctacions que, per segon any consecutiu, ha superat els 1,1 milions; això demostra l'atractiu de la destinació en períodes menys saturats.

Els resultats de l'Enquesta de clima empresarial de la Cambra del primer semestre del 2024 confirmen que **la marxa dels negocis** en el sector hotelier i la resta d'allotjaments turístics ha estat en conjunt bastant satisfactòria, tot i que mostren una visió menys entusiasta que l'apuntada els dos anys anteriors. Així, el 38% dels establiments han considerat que la situació dels negocis ha estat favorable, un percentatge 20 punts inferior al d'un any enrere, mentre que només 1 de cada 10 l'han valorat en termes negatius. Aquesta rebaixa del grau d'optimisme –com s'ha observat també en altres sectors– podria ser en part atribuïble a un canvi en la formulació de la pregunta, que pot haver introduït un biaix en les respostes respecte a períodes anteriors.

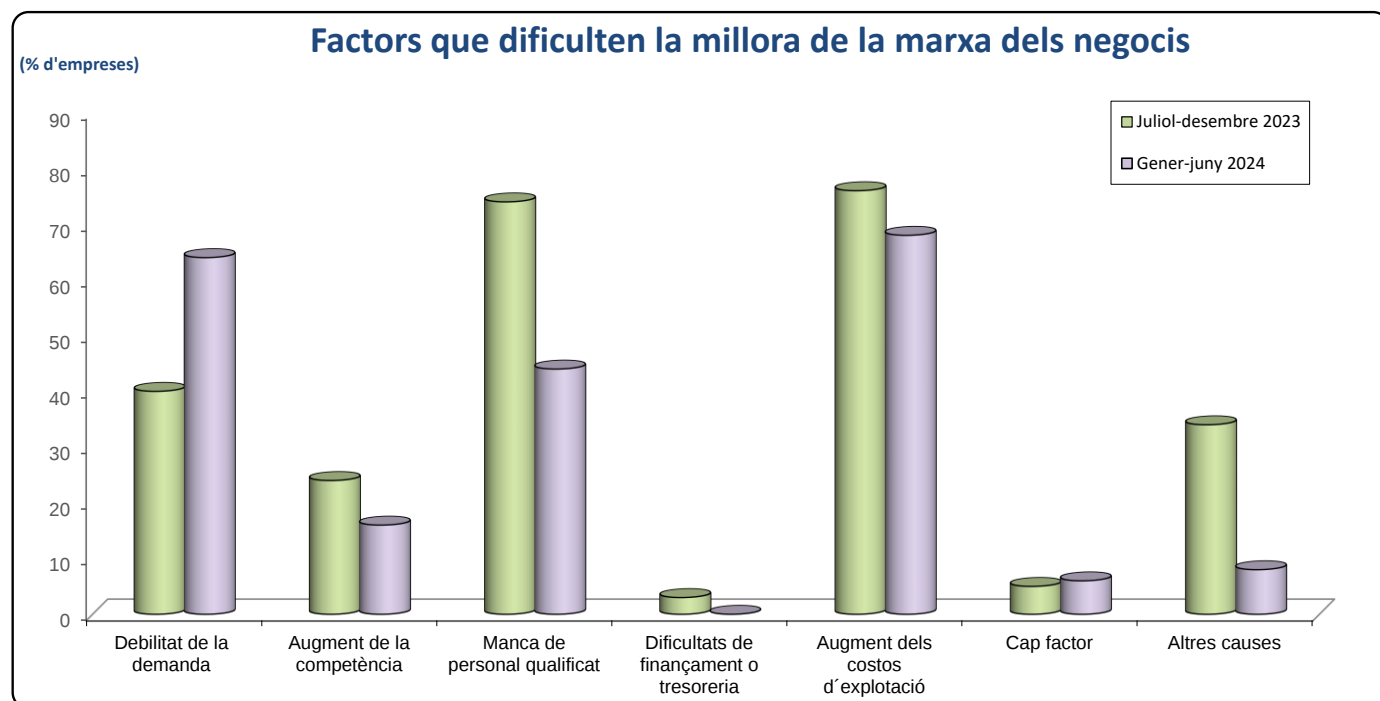

En paral·lel, **la xifra de vendes global** del sector dels allotjaments turístics ha mostrat una estabilitat respecte al semestre passat, però ha quedat en uns nivells inferiors als dels mateixos mesos del 2023. Aquesta caiguda de la facturació, en termes interanuals, s'ha degut en gran part a l'**efecte comparació** amb els excel·lents resultats del 2023. Tot i això, també hi han contribuït una temporada d'esquí condicionada per la falta de neu i les temperatures inusualment altes, així com una Setmana Santa que, ubicada a finals de març, va estar marcada pel mal temps.

Les perspectives empresarials, malgrat no ser tan optimistes com les dels tres anys anteriors, es mantenen positives i indiquen que el turisme continuarà sent un gran impulsor del creixement econòmic al llarg dels propers mesos.

En concret, els allotjaments turístics anticipen que **l'evolució dels negocis** continuarà amb una dinàmica favorable i que **la xifra de vendes i l'ocupació de personal** es mantindran en una línia més estable, si bé els volums d'activitat en el sector seguiran sent elevats.

L'encariment dels productes i dels subministraments s'ha convertit en el factor principal que dificulta la marxa dels negocis –el 74% de les empreses l'han assenyalat–, seguit molt de prop de **l'augment dels costos d'explotació**, que malgrat que baixa la seva incidència 8 punts percentuals respecte al semestre passat continua preocupant un nombre rellevant d'empreses (el 68% del total). A molt poca distància se situa també **la debilitat de la demanda**, que ha assolit el percentatge més alt dels últims tres anys (el 64% del total l'han esmentat). Per darrere d'aquests obstacles, destaca **la manca de personal qualificat**, que redueix el seu pes fins al 44% del total, des del 74% del semestre passat.

Nota: A partir de l'any 2024 s'amplia la mostra de l'Enquesta de conjuntura i, a més del sector hotel·ler, també s'hi incorporen la resta de serveis d'allotjament turístic.

¹ Pel que fa a l'evolució de la marxa dels negocis, els resultats del semestre gener-juny del 2024 no són estrictament comparables amb els de la sèrie històrica, a causa d'una variació en la formulació de la pregunta, que pot haver provocat un biaix en les respostes.

Saldo: Diferència de respostes extremes (positives i negatives), en percentatge.

SEMESTRE GENER-JUNY 2024

TAULES DE RESULTATS DE LES ENQUESTES DE CONJUNTURA

Indústria
Construcció
Serveis
Comerç al detall
Turisme

Semestre observat (en % d'empreses)

		1r sem. 2024	2n sem. 2023	1r sem. 2023
• Marxa dels negocis	Favorable	43	52	56
	Normal	43	45	32
	Desfavorable	15	3	12
	Saldo	28	49	44

Semestre observat en comparació amb el semestre anterior (en % d'empreses)

		1r sem. 2024	2n sem. 2023	1r sem. 2023
• Xifra de vendes	Més alta	25	-	-
	Semblant	53	-	-
	Més baixa	22	-	-
	Saldo	3	-	-

Semestre observat en comparació amb el mateix semestre de l'any anterior (en % d'empreses)

		1r sem. 2024	2n sem. 2023	1r sem. 2023
• Xifra de vendes	Més alta	29	-	-
	Semblant	49	-	-
	Més baixa	22	-	-
	Saldo	7	-	-
• Producció	Més alta	27	32	36
	Semblant	58	46	42
	Més baixa	16	22	22
	Saldo	11	10	14

Perspectives per al 2n semestre de l'any 2024 (en % d'empreses)

		1r sem. 2024	2n sem. 2023	1r sem. 2023
• Tendència de la marxa dels negocis	Millorar	19	30	32
	Mantenir-se	72	64	60
	Empitjorar	9	6	8
	Saldo	10	24	24
• Tendència de la xifra de vendes	Augmentar	21	-	-
	Estabilitzar-se	69	-	-
	Disminuir	10	-	-
	Saldo	11	-	-
• Tendència de l'ocupació de personal	Augmentar	4	18	18
	Estabilitzar-se	87	78	73
	Disminuir	10	4	8
	Saldo	-6	14	10

Factors que dificulten l'augment de la producció els propers mesos (en % d'empreses)

	1r sem. 2024	2n sem. 2023	1r sem. 2023
*Debilitat de la demanda	26	35	31
*Augment de la competència	16	28	31
*Manca de mà d'obra qualificada	42	44	41
*Insuficiència de l'equip productiu	6	9	18
*Dificultats de finançament o tresoreria	8	13	13
*Augment dels costos d'explotació	40	43	31
*Cap factor	18	12	10
*Altres causes	2	6	13

Problemes d'abastiment i logístics (% d'empreses afectades)

	1r sem. 2024	2n sem. 2023	1r sem. 2023
*Problemes d'aprovisionament / falta d'estocs	16	28	21
*Encariment dels subministraments, productes, matèries primeres, etc.	73	73	71
*Problemes de transport (termini de lliurament, preus, etc.)	41	44	36

Nota: Pel que fa a l'evolució de la marxa dels negocis, els resultats del semestre gener-juny del 2024 no són estrictament comparables amb els de la sèrie històrica, a causa d'una variació en la formulació de la pregunta, que pot haver provocat un biaix en les respostes.

Saldo: Diferència de respostes extremes (positives i negatives), en percentatge.

Font: Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra.

Semestre observat (en % d'empreses)

		1r sem. 2024	2n sem. 2023	1r sem. 2023		
● Marxa dels negocis	Favorable	36	58	63		
	Normal	62	39	38		
	Desfavorable	2	3	0		
	Saldo	34	55	63		
● Obra contractada		Total construcció	Edificació d'habitatges ⁽¹⁾	Edificació no habitatge ⁽²⁾	Obra civil ⁽³⁾	
	Elevada	17	19	12	15	
	Normal	71	69	53	50	
	Baixa	12	12	35	35	
	Saldo	5	7	-23	-20	
	Saldo	2n sem. 2023	20	23	-27	-37
		1r sem. 2023	7	6	-16	-23

Semestre observat en comparació amb el semestre anterior (en % d'empreses)

		1r sem. 2024	2n sem. 2023	1r sem. 2023
• Xifra de vendes	Més alta	20	-	-
	Semblant	67	-	-
	Més baixa	13	-	-
	Saldo	7	-	-

Semestre observat en comparació amb el mateix semestre de l'any anterior (en % d'empreses)

		1r sem. 2024	2n sem. 2023	1r sem. 2023
• Xifra de vendes	Més alta	13	-	-
	Semblant	72	-	-
	Més baixa	15	-	-
	Saldo	-2	-	-
• Volum d'obra executada	Més alta	10	50	33
	Semblant	76	38	53
	Més baixa	14	12	13
	Saldo	-4	38	20

Perspectives per al 2n semestre de l'any 2024 (en % d'empreses)

		1r sem. 2024	2n sem. 2023	1r sem. 2023
• Tendència de la marxa dels negocis	Millorar	18	34	13
	Mantenir-se	78	63	84
	Empitjorar	4	3	3
	Saldo	14	31	10

		Total construcció	Edificació d'habitatges ⁽¹⁾	Edificació no habitatge ⁽²⁾	Obra civil ⁽³⁾
• Tendència del volum d'obra contractada	Augmentar	8	10	13	13
	Estabilitzar-se	82	78	63	65
	Disminuir	10	12	25	22
	Saldo	-2	-2	-12	-9
	Saldo				
	2n sem. 2023	32	22	-9	-31
	1r sem. 2023	7	17	-3	-20

		1r sem. 2024	2n sem. 2023	1r sem. 2023
• Tendència de la xifra de vendes	Augmentar	20	-	-
	Estabilitzar-se	76	-	-
	Disminuir	4	-	-
	Saldo	16	-	-

• Tendència de l'ocupació de personal	Augmentar	12	35	22
	Estabilitzar-se	88	54	74
	Disminuir	0	11	4
	Saldo	12	24	18

Factors que dificulten l'augment del volum d'obra executada els propers mesos (en % d'empreses)

	1r sem. 2024	2n sem. 2023	1r sem. 2023
*Debilitat de la demanda	14	19	22
*Augment de la competència	28	19	25
*Manca de mà d'obra qualificada	80	73	72
*Insuficiència de l'equip productiu	22	22	31
*Dificultats de finançament o tresoreria	10	14	9
*Augment dels costos d'explotació	32	57	44
*Cap factor	6	5	13
*Altres causes	6	8	0

Problemes d'abastiment i logístics (% d'empreses afectades)

	1r sem. 2024	2n sem. 2023	1r sem. 2023
*Problemes d'aprovisionament / falta d'estocs	32	32	50
*Encariment dels subministraments, productes, matèries primeres, etc.	71	78	77
*Problemes de transport (termini de lliurament, preus, etc.)	50	30	48

Nota 1: A partir de l'any 2024 s'amplia la mostra de l'Enquesta de conjuntura, amb la incorporació de les activitats 41.1. *Promoció immobiliària* i 43. *Activitats especialitzades de la construcció*, segons la Classificació d'activitats econòmiques (CAEA-2019).

Nota 2: Pel que fa a l'evolució de la marxa dels negocis, els resultats del semestre gener-juny del 2024 no són estrictament comparables amb els de la sèrie històrica, a causa d'una variació en la formulació de la pregunta, que pot haver provocat un biaix en les respostes.

¹ Inclou xalets i apartaments nous i rehabilitació.

² Inclou edificació industrial, oficines, locals comercials, escoles, hospitals, hotels, pàrquings, reparacions, etc.

³ Inclou infraestructures: carreteres, obres hidràuliques, obres d'urbanització, etc.

Saldo: Diferència de respostes extremes (positives i negatives), en percentatge.

Font: Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra.

		<u>Total</u> <u>Serveis</u>	<u>Comerc</u> <u>(vehicles,</u> <u>engròs i detall</u>	<u>Hoteleria</u> <u>(allotjament i</u> <u>restauració)</u>	<u>Transport i</u> <u>emmagatz.</u>	<u>Informació i</u> <u>comunicacions</u>	<u>Activitats</u> <u>financeres i</u> <u>assegurances</u>	<u>Activitats</u> <u>immobiliàries</u>	<u>Activitats</u> <u>professionals i</u> <u>administratives</u>	<u>Educació</u> <u>i sanitat</u>	<u>Activitats</u> <u>recreatives i</u> <u>altres serveis</u>
Semestre observat (en % d'empreses)											
• Marxa dels negocis											
	Favorable	31	29	33	27	36	54	29	29	47	16
	Normal	51	51	47	64	45	23	53	54	43	68
	Desfavorable	18	20	20	9	19	23	18	17	10	16
	Saldo	13	9	13	18	17	31	11	12	37	0

Semestre observat en comparació amb
el semestre anterior (en % d'empreses)

• Xifra de vendes											
	Més alta	20	16	20	18	23	38	21	22	38	13
	Semblant	49	46	51	82	47	38	38	56	41	58
	Més baixa	31	38	29	0	31	23	41	22	22	29
	Saldo	-11	-22	-9	18	-8	15	-20	0	16	-16

Semestre observat en comparació amb
el mateix semestre de l'any anterior
(en % d'empreses)

• Xifra de vendes											
	Més alta	22	21	16	10	29	50	12	25	38	7
	Semblant	49	47	47	80	45	25	44	54	44	61
	Més baixa	29	32	37	10	26	25	44	22	19	32
	Saldo	-7	-11	-21	0	3	25	-32	3	19	-25

Perspectives per al 2n semestre de l'any 2024 (en % d'empreses)

• Marxa dels negocis

	<u>Total Serveis</u>	<u>Comerc (vehicles, engròs i detall</u>	<u>Hoteleria (allotjament i restauració)</u>	<u>Transport i emmagatz.</u>	<u>Informació i comunicacions</u>	<u>Activitats financeres i assegurances</u>	<u>Activitats immobiliàries</u>	<u>Activitats professionals i administratives</u>	<u>Educació i sanitat</u>	<u>Activitats recreatives i altres serveis</u>
Millorar	28	26	21	10	39	15	29	32	30	17
Mantenir-se	60	62	67	60	46	62	59	57	53	73
Empitjorar	12	11	12	30	16	23	12	10	17	10
Saldo	16	15	9	-20	23	-8	17	22	13	7

• Xifra de vendes

Augmentar	29	31	22	9	35	8	26	29	41	19
Estabilitzar-se	56	55	58	73	51	46	53	61	41	61
Disminuir	15	14	20	18	14	46	21	10	19	19
Saldo	14	17	2	-9	21	-38	5	19	22	0

• Personal ocupat

Augmentar	11	12	8	9	10	25	6	9	22	7
Estabilitzar-se	82	83	81	82	83	67	89	85	69	83
Disminuir	7	6	12	9	8	8	6	6	9	10
Saldo	4	6	-4	0	2	17	0	3	13	-3

	<u>Total Serveis</u>	<u>Comerç (vehicles, engròs i detall</u>	<u>Hoteleria (allotjament i restauració)</u>	<u>Transport i emmagatz.</u>	<u>Informació i comunicacions</u>	<u>Activitats financeres i assegurances</u>	<u>Activitats immobiliàries</u>	<u>Activitats professionals i administratives</u>	<u>Educació i sanitat</u>	<u>Activitats recreatives i altres serveis</u>
Factors que dificulten la millora de la marxa dels negocis els propers mesos (en % d'empreses)										
*Debilitat de la demanda	36	40	55	40	33	33	37	23	26	31
*Augment de la competència	23	25	18	30	22	42	23	21	29	14
*Manca de personal qualificat	30	32	51	40	20	17	9	25	26	24
*Dificultats de finançament o tresoreria	8	10	3	10	13	0	3	6	10	10
*Augment dels costos d'exploació	41	47	69	60	27	33	17	26	42	48
*Cap factor	16	12	6	10	25	8	37	24	7	7
*Altres causes	13	13	14	10	8	17	23	12	16	21
Problemes d'abastiment i logístics (% d'empreses afectades)										
*Problemes d'aprovisionament / falta d'estocs	15	26	14	0	5	0	17	5	9	3
*Encariment dels subministraments, productes, etc.	49	63	76	50	24	46	38	26	53	45
*Problemes de transport (lliurament, preus, etc.)	26	42	29	20	10	18	9	9	31	16

Font: Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra.

		<u>Total comerç al detall</u>	<u>Alimentació</u>	<u>Roba i calçat</u>	<u>Equipament de la llar</u>	<u>Higiene i sanitat</u>	<u>Informàtica i electrònica</u>	<u>Vehicles i accessoris</u>	<u>Altres comerços</u>	<u>Grans establiments comercials</u>
Semestre observat (en % d'empreses)										
• Marxa dels negocis										
	Favorable	25	28	9	29	39	26	27	23	25
	Normal	55	62	52	67	39	44	73	54	50
	Desfavorable	20	10	39	5	22	30	0	23	25
	Saldo	5	18	-30	24	17	-4	27	0	0
Saldo	2n sem. 2023	30	24	12	41	33	43	28	23	40
	1r sem. 2023	20	15	9	51	11	38	-9	12	0
Semestre observat en comparació amb el semestre anterior (en % d'empreses)										
• Xifra de vendes										
	Més alta	15	7	14	18	26	17	17	15	0
	Semblant	43	53	18	41	37	39	75	45	25
	Més baixa	42	40	68	41	37	44	8	40	75
	Saldo	-27	-33	-54	-23	-11	-27	9	-25	-75
Saldo	2n sem. 2023	3	-13	6	13	-4	18	3	-6	20
	1r sem. 2023	-16	-24	-22	-2	-11	0	-29	-25	-20
Semestre observat en comparació amb el mateix semestre de l'any anterior (en % d'empreses)										
• Xifra de vendes										
	Més alta	19	23	17	27	37	17	17	8	25
	Semblant	44	60	17	36	26	35	75	54	50
	Més baixa	37	17	65	36	37	48	8	38	25
	Saldo	-18	6	-48	-9	0	-31	9	-30	0
Saldo	2n sem. 2023	2	-9	3	15	20	7	0	-13	0
	1r sem. 2023	-1	0	-12	6	-8	21	-29	-5	40

Perspectives per al 2n semestre de l'any 2024 (en % d'empreses)

• Marxa dels negocis

		<u>Total comerç al detall</u>	<u>Alimentació</u>	<u>Roba i calcat</u>	<u>Equipament de la llar</u>	<u>Higiene i sanitat</u>	<u>Informàtica i electrònica</u>	<u>Vehicles i accessoris</u>	<u>Altres comerços</u>	<u>Grans establiments comercials</u>
	Millorar	25	42	25	24	16	24	17	23	0
	Mantenir-se	62	50	50	71	58	57	83	67	75
	Empitjorar	13	8	25	5	26	19	0	10	25
	Saldo	12	34	0	19	-10	5	17	13	-25
<i>Saldo</i>	2n sem. 2023	8	-5	14	2	7	22	15	-1	0
	1r sem. 2023	17	15	16	12	24	15	16	25	50

• Xifra de vendes

	Augmentar	30	37	25	36	26	17	33	36	0
	Estabilitzar-se	54	47	54	55	63	52	67	51	75
	Disminuir	16	17	21	9	11	30	0	13	25
	Saldo	14	20	4	27	15	-13	33	23	-25
<i>Saldo</i>	2n sem. 2023	6	-17	15	0	19	22	3	-1	20
	1r sem. 2023	17	21	22	4	22	14	13	22	60

• Personal ocupat

	Augmentar	11	13	13	14	5	9	25	9	0
	Estabilitzar-se	83	77	75	86	84	91	75	87	100
	Disminuir	5	10	13	0	11	0	0	4	0
	Saldo	6	3	0	14	-6	9	25	5	0
<i>Saldo</i>	2n sem. 2023	3	-8	3	-2	3	19	0	3	-20
	1r sem. 2023	9	5	7	14	18	5	4	12	20

	<u>Total comerç minorista</u>	<u>Alimentació</u>	<u>Roba i calçat</u>	<u>Equipament de la llar</u>	<u>Higiene i sanitat</u>	<u>Informàtica i electrònica</u>	<u>Vehicles i accessoris</u>	<u>Altres comercos</u>	<u>Grans establiments comercials</u>
Factors que dificulten la millora de la marxa dels negocis els propers mesos (en % d'empreses)									
*Debilitat de la demanda	44	35	67	23	32	50	33	50	50
*Augment de la competència	27	28	21	27	37	14	42	23	100
*Manca de personal qualificat	34	31	33	36	53	36	58	17	75
*Dificultats de finançament o tresoreria	8	0	17	5	5	9	8	12	0
*Augment dels costos d'explotació	51	59	58	27	58	55	17	56	50
*Cap factor	8	7	4	14	16	0	0	10	0
*Altres causes	13	17	21	18	5	9	8	10	25

Problemes d'abastiment i logístics (% d'empreses afectades)

*Problemes d'aprovisionament / falta d'estocs	29	32	17	33	58	23	42	20	25
*Encariment dels subministraments, productes, etc.	67	79	74	75	74	61	50	58	75
*Problemes de transport (lliurament, preus, etc.)	44	54	52	38	58	39	25	39	67

Nota: Pel que fa a l'evolució de la marxa dels negocis, els resultats del semestre gener-juny del 2024 no són estrictament comparables amb els de la sèrie històrica, a causa d'una variació en la formulació de la pregunta, que pot haver provocat un biaix en les respostes.

Saldo: Diferència de respostes extremes (positives i negatives), en percentatge.

Font: Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra.

Semestre observat

		1r sem. 2024	2n sem. 2023	1r sem. 2023
• Marxa dels negocis (en % d'empreses)	Favorable	38	54	58
	Normal	51	46	40
	Desfavorable	11	0	3
	Saldo	27	54	55

Semestre observat en comparació amb el semestre anterior (en % d'empreses)

		1r sem. 2024	2n sem. 2023	1r sem. 2023
• Xifra de vendes	Més alta	17	-	-
	Semblant	60	-	-
	Més baixa	23	-	-
	Saldo	-6	-	-

Semestre observat en comparació amb el mateix semestre de l'any anterior (en % d'empreses)

		1r sem. 2024	2n sem. 2023	1r sem. 2023
• Xifra de vendes	Més alta	10	-	-
	Semblant	56	-	-
	Més baixa	33	-	-
	Saldo	-23	-	-

Perspectives per al 2n semestre de l'any 2024 (en % d'empreses)

		1r sem. 2024	2n sem. 2023	1r sem. 2023
• Tendència de la marxa dels negocis	Millorar	17	29	38
	Mantenir-se	70	59	44
	Empitjorar	13	12	18
	Saldo	4	17	20
• Tendència de la xifra de vendes	Augmentar	20	-	-
	Estabilitzar-se	55	-	-
	Disminuir	25	-	-
	Saldo	-5	-	-
• Tendència de l'ocupació de personal	Augmentar	6	16	13
	Estabilitzar-se	86	63	85
	Disminuir	8	21	3
	Saldo	-2	-5	10

Factors que dificulten la millora de la marxa dels negocis els propers mesos (en % d'empreses)

	1r sem. 2024	2n sem. 2023	1r sem. 2023
*Debilitat de la demanda	64	40	43
*Augment de la competència	16	24	25
*Manca de personal qualificat	44	74	70
*Dificultats de finançament o tresoreria	0	3	5
*Augment dels costos d'exploració	68	76	83
*Cap factor	6	5	3
*Altres causes	8	34	38

Problemes d'abastiment i logístics (% d'empreses afectades)

	1r sem. 2024	2n sem. 2023	1r sem. 2023
*Problemes d'aprovisionament / falta d'estocs	11	14	13
*Encariment dels subministraments, productes, matèries primeres, etc.	74	73	80
*Problemes de transport (termini de lliurament, preus, etc.)	27	25	38

Nota 1: A partir de l'any 2024 s'amplia la mostra de l'Enquesta de conjuntura i, a més del sector hotelier, també s'hi incorporen la resta de serveis d'allotjament turístic.

Nota 2: Pel que fa a l'evolució de la marxa dels negocis, els resultats del semestre gener-juny del 2024 no són estrictament comparables amb els de la sèrie històrica, a causa d'una variació en la formulació de la pregunta, que pot haver provocat un biaix en les respostes.

Saldo: Diferència de respostes extremes (positives i negatives), en percentatge.

Font: Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra.

ANNEX 1

Distribució sectorial de la mostra
(segons CAEA-2019)

Distribució sectorial de la mostra (segons CAEA-2019)

Indústria

Secció B: Indústries extractives	Divisions: 05 a 09
Secció C: Indústries manufactureres	Divisions: 10 a 33
Secció D: Energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	Divisió: 35
Secció E: Aigua, sanejament i gestió de residus	Divisions: 36 a 39

Construcció

Secció F: Construcció	Divisions: 41 a 43
-----------------------	--------------------

Serveis

Secció G: Venda i reparació de vehicles; comerç a l'engròs i al detall	Divisions: 45 a 47
Secció H: Transport i emmagatzematge	Divisions: 49 a 53
Secció I: Hoteleria (serveis d'allotjament i restauració)	Divisions: 55 i 56
Secció J: Informació i comunicacions	Divisions: 58 a 63
Secció K: Activitats financeres i d'assegurances	Divisions: 64 a 66
Secció L: Activitats immobiliàries	Divisió: 68
Seccions M+N: Activitats professionals, tècniques i administratives	Divisions: 69 a 82
Seccions P+Q: Educació, sanitat i serveis socials	Divisions: 85 a 88
Seccions R+S: Activitats artístiques i recreatives; altres serveis	Divisions: 90 a 96

Comerç al detall

Divisió 45: Venda de vehicles de motor, recanvis i accessoris (només s'han tingut en compte les activitats de venda al detall)
Divisió 47: Comerç al detall, excepte comerç de vehicles de motor

Serveis d'allotjament

Divisió 55: Serveis d'allotjament

ANNEX 2

Comerç al detall: Distribució de la mostra per
categoria de productes

Comerç al detall: Distribució de la mostra per categoria de productes

Descripció de les activitats incloses en cadascuna de les branques comercials:

Alimentació

* Comerç al detall en establiments no especialitzats, amb predomini de productes alimentaris, begudes i tabac

* Comerç al detall de productes alimentaris, begudes i tabac en establiments especialitzats

Roba i calçat

* Comerç al detall de tèxtils en establiments especialitzats

* Comerç al detall de peces de vestir en establiments especialitzats

* Comerç al detall de calçat i articles de cuir en establiments especialitzats

Equipament de la llar

* Comerç al detall de ferreteria, pintures i vidre en establiments especialitzats

* Comerç al detall de catifes, moquetes i revestiments de parets i terres en establiments especialitzats

* Comerç al detall d'electrodomèstics en establiments especialitzats

* Comerç al detall de mobles, aparells d'il·luminació i d'altres articles d'ús domèstic en establiments especialitzats

Higiene i sanitat

* Comerç al detall de productes farmacèutics en establiments especialitzats

* Comerç al detall d'articles mèdics i ortopèdics en establiments especialitzats

* Comerç al detall de productes cosmètics i higiènics en establiments especialitzats

Informàtica i electrònica

* Comerç al detall d'ordinadors, equips perifèrics i programes informàtics en establiments especialitzats
* Comerç al detall d'equips de telecomunicacions en establiments especialitzats
* Comerç al detall d'equips d'àudio i vídeo en establiments especialitzats
* Comerç al detall d'enregistrament de música i vídeo en establiments especialitzats

Vehicles i accessoris

* Venda de vehicles de motor
* Comerç al detall de recanvis i accessoris de vehicles de motor
* Venda, manteniment i reparació de motocicletes, i dels seus recanvis i accessoris

Altres comerços

* Altres tipus de comerç al detall en establiments no especialitzats, excepte grans establiments comercials
* Comerç al detall de combustibles per a l'automoció en establiments especialitzats
* Comerç al detall de llibres en establiments especialitzats
* Comerç al detall de periòdics i articles de papereria en establiments especialitzats
* Comerç al detall d'articles d'esport en establiments especialitzats
* Comerç al detall de jocs i joguines en establiments especialitzats
* Comerç al detall de flors, plantes, llavors, fertilitzants, animals de companyia i aliments per a animals domèstics en establiments especialitzats
* Comerç al detall d'articles de rellotgeria i joieria en establiments especialitzats
* Comerç al detall d'altres tipus d'articles nous en establiments especialitzats

Grans establiments comercials

* Grans establiments comercials
